

# Pécsi tojás- és szalon dióbrikett, kovács-szén legelőnyösebb árban beszerezhető Pécsi Kőszén, és Fekereskedelmi Rt. telefon Zrinyi-ucca 4-6.

## BESZÉLGETÉS A KITÜNTETETT KÖNIG PÉTERREL

(A Délmagyarország munkatársától.) Jelenítette a Délmagyarország, hogy a kormányzó kitüntetésben részesítette Könyig Pétert, a szegedi Városi Zeneiskola kitűnő és ismert igazgatóját. Ebből az alkalomból felkerestük a kiváló muzsikust, aki mennyetelig erőltetett állványai között fogadta a Délmagyarország munkatársát.

— Hogyan lettem muzsikust? Nagyon egyszerű az egész — mondotta. Az apám, aki főtanító volt egy stájer faluban, egyúttal egyházzenei vezetője is volt a templomnak. Apró gyerek voltam, amikor megismerkedtem a falusi zenekarban a hangszerekkel, az énekkarba is hamar bedugtam; alót énekeltem. Hét-nyolc éves lehettem, amikor már hegedültem és fuvoltáztam a zenekarban.

— Admont következett, a kolostor, azután Grác és én örökre eljegyeztem magamat a muzsikával. A Vincentinumban tanultam tandíjmentesen, mert nagyon szegény gyerek voltam. Az orgonistától tanultam egy kis összhangzatlan és megszületett az első kompozícióm egy *Leo kántató* vegyes karra és orgonára. Nyolcadikos koromban írtam egy operát intézeti használatra. Csupa fúvószereplője volt, a lány szerepeket is fiúk játszották.

— Az első kísérletek után Edith v. Salburg grófnőnek a librettójára komponáltam egy népszimfoniát. Beírtattam Karl Pragerhez, a virtuoz hegedűshöz, akinek a kolostor intervenciójára ingyen tanultam. Megismerkedtem Busonival, a híres zeneszerzővel, aki nagy hatással volt rám. Elvégeztem a Vincentinumot és visszamentem Admontba, ahol három évig voltam novicius. Közben játszódtam le fiatal életem nagy eseménye: megismerkedtem Sauer Emmillel, akinek megmutattam munkáimat. Sauer rábeszélte, hogy lépjek zenei pályára, rögtön beajánlott Kössler Jánosnak és levelet írt Mihályovits Ödönnek, hogy vegyen fel a budapesti zeneakadémiára. Az admonti prelátus azzal búcsúzott el tőlem, hogyha akármikor is megbánom, hogy muzsikust lettem, csak menjek vissza a kolostorba, mindig lárt karokkal fogadnak.

— Kösslerhez kerültem tehát orgonára és zeneszerzésre. Dohnányival, Lichtenberg Emmillel, Dienst Oskárral és Szegő Sándorral tanultam együtt. Gyorsan haladtam. Idegen létemre második akadémista koromban megnyertem a Volkmann ösztöndíjat...

Most elgondolkodik Könyig Péter.

— Kérem írja meg — mondta —, nagyon hálaosan emlékeztem vissza ezekből az időkől a budapesti Schwartz Sándor főmérnök családjára, akik tanulmányaimat lehetővé tették. Igazi jótevőm volt a Saxlehner család is. Kössler minden hónap elején átadott nekem 30 forintot, hogy gondtalanul élhessek tanulmányaimnak és ne kelljen az időt tanítással eltöltenem. Amikor elvégeztem az akadémiát, akkor azt mondta Kössler:

— Most pedig menjen fel a Saxlehnerékhez és köszönje meg, hogy minden hónapban adtak magának 30 forintot... Ezeket keresztül segélyezték, anélkül, hogy tudtam volna, kitől kapom a pénzt... Nemsokára ezután Dohnányival és Lichtenberggel együtt felkerestük Bécsben Brahmsot, akinek átadtam orgonára írt Passacagliát. Brahms nagyon tetszett a Passacaglia és rögtön beajánlotta a művet orgona anthologiai gyűjteménynek, ahol meg is jelent.

— Ezerkilencszázegyben a budapesti filharmonikusok előadták az első magyar szimfoniát. Elsőként újalkívágások, hasábos kritikák írta Könyig kompozíciójáról. Tízennyolczor hívták akkor a lámpák elé, Könyig Péter a magyar népdal irodalmából saját invenciója dallamokat formált és adott nekik szimfonikus konstrukciót. Az első magyar szimfoniát Kassán és Kolozsváron is előadták hasonlóan nagy siker mellett.

Ezerkilencszázkettenben Temesvár az újabb állomás. Az országos dalosversenyen előadták Pósa Lajos 'Dal a dalról' című megzenésített művét férfikarra. Azután 1908-ban a 'Falusi bányász' (opera) következett, a harmadik magyar szimfonia, a Tisza-kantáta. A fogadalmi templomi misét Szegeden mutatták be, a rádióban eddig ötször ment.

Egész könyvtárra való kottát mutat most. Pantomimek.

— Lásd, a pantomimet nem akarja a színház bemutatni, — mondja.

Zenei pályája éveiben: Budapesten 4 év. Trop-

pauban 1 évig segédkarmester a színháznál, azután 1-1 év Győrben, Aradon, a lugosi színházban, majd Kassán a színházaknál.

— Kassán földhöz vágtam a karmesteri pálcát, felcsaptam zenetandárnak. Otthagytam a színházat, pedig alig tudtam megkeresni egy hónapban 30 forintot. Még husz krajcárért is tanítottam. 1904-

ben meghívtak Szegedre. Azóta itt vagyok...

Az íróasztala tele van üdvözlő levelekkel. Kettőt megmutat:

— Így szeretnek — mondja —, még bélyeget sem tettek rá... Hát hallottak ilyen! Nekem kellett megfizetni a saját üdvözlőmet...

## LAVRENCE TIBBETT

a világ legjobb baritonistájának legújabb filmje

## A t é k o z l ó

holnap délután bemutatásra kerül a Belvárosi Moziiban

## A csongrádmegyei malmok szeptember 15-én leállítják üzemüket

(A Délmagyarország munkatársától.) A Csongrádmegyei Molnárszövetség Eszes Imre elnöke alatt molnárgyűlést tartott Szegeden. A gyűlés megnyitása után az elnök bejelentette, hogy azok a tárgyalások, amelyek egy hónap óta folytatnak a minisztériummal a gabonarendelet módosítása érdekében, eredmény nélkül végződtek. A dolgok mai állása mellett nem is látszik valószínűnek, hogy a molnárok kívánságát teljesíteni fogják.

A bejelentést a gyűlés nagy izgalommal fogadta. Gyulavári Géza szentesi malomtulaj-

donos ezután előterjesztette indítványát, amely szerint a csongrádmegyei malmok szeptember 15-én állítsák le üzemüket, mivel képtelenek teljesíteni a rendelet intézkedéseit.

A molnárgyűlés az indítványt egyhangúlag elfogadta és elhatározta, hogy szeptember 15-én az összes, a szegedi pénzügyigazgatóság alá tartozó malmokat leállítják, hacsak addig nem módosítják a termésrendeletet. A szövetség valamennyi társszövetséget hasonló állásfoglalásra hívja fel.

## A közúti hidról a Tiszába vetette magát egy idegbeteg leány

(A Délmagyarország munkatársától.) Szerdán délelőtt nagy riadalom támadt a közúti hidon. A járókelők szemeláttára fellépett a korlátra és a Tiszába vetette magát egy fiatal leány. A motoros mentőcsónak sietett az öngyilkosjelölt megmentésére. A leány el-elmerült, majd újra felbukkant és erősen kapálódzott, hogy kiszabaduljon a vízből.

A hidon izgatottan nézték a leány küzdelmét. Néhány pillanattal később a mentők

motoroscsónakja odasíkkott a fufdokló leány mellé és erős kezek belemerték az alélt leányt a csónakba.

Az öngyilkosjelölről a rendőrség megállapította, hogy Elekes Máriának hívják, 21 éves cselédleány. Kihallgatása során zavaros feleleteket adott. A rendőrség régebből ismerte, hogy Elekes Mária idegbeteg, ezért felgyógyulása után az idegklinikán helyezik el.

## Két fegyenc megszökött a Csillagbörtön kertgazdaságából

(A Délmagyarország munkatársától.) Tegnap este a Csillagbörtön kertgazdaságából két fegyenc vakmerő módon megszökött.

Janecska Mihály és Rácz Kálmán már régebbi idő óta töltik büntetésüket a Csillagbörtönben. A két fegyencet a többivel együtt gyakran vitték mezei munkára. Tegnap is künn dolgoztak a fegyencek a földeken és este, amikor már haza kellett volna jönniök, a fegyőr észrevette, hogy Janecska és Rácz hiányzik. A fegyőrök azonnal átkutatták a környéket, de a két ember nyomtalanul eltűnt annak ellenére, hogy a fegyőr a szökés után néhány perccel már keresésükre indult. Janecska és Rácz fegyencruhát viselt, úgy, hogy nem igen jutottak messzire, hacsak valahol nem loptak maguknak civilöltözetet. Valószínű, hogy a két fegyenc a földeken bujkál. A két fegyencet országosan körözik.

Rácz Kálmán amolyan regényes életű, modern bandita volt, akinek édesapja Nagykálló mellett 400 holdon gazdálkodott. Rácz elzúllt és Debrecen környékén sorozatos betöréseket követelt el. Bandát szervezett és szinte réme lett a vidéknek. Földi István debreceni detektívnek sikerült kinyomozni a buvóhelyét és egy másik detektívvél, Tóth Jánossal meglepte a banditát apja tanyáján. Rácz Kálmán tüzharcba bocsátkozott a detektívekkel és Tóth Jánost agyonlőtte, Földit pedig súlyosan megsebesítette. A debreceni törvényszék

Ráczot életfogytig tartó fegyházra ítélte. Ráczot Szegedre, a Csillagbörtönbe hozták büntetése letöltésére. Rácz Kálmán nemrégiben ügyvédje útján újrafelvételi kérelmet terjesztett a törvényszék elé, de úgy látszik nem bizott az újrafelvétel sikerében és ezért tegnap megszökött. A gyilkos fegyenc ismertetőjele: balkezén a gyűrűsujj hiányzik.

## Két testvér halálos szerencsétlensége a Holttiszában

(A Délmagyarország munkatársától.) Két testvér halálos tragédiája játszódott le tegnap este Röske mellett a Holttiszában. Bóka Valéria 26 éves leány és huga, a 16 éves Bóka Piros csónakáznj mentek az esti órákban a Holttiszára. A két leány egy szál deszkára ült fel és azzal szórakoztak. Belemérszkedtek a mélyebb vízbe is és ott játszadoztak. A parton állók egyszerre azt látták, hogy a deszka kicsuszlik a leányok alól és a két leány a habok közé esik. Néhány pillanattal később a két leány, azután eltűntek a vízben. Mire a halászok odaértek, már csak Bóka Valéria holttestét tudták kihúzni a vízből. Bóka Piros holttestét nem találták meg. A kettős vízborulás ügyében megindult a vizsgálat.

A 16 éves Bóka Piros holttestét szerdán délután kifogták a Holttiszából.